

Κ.Ε.Δ.Ε.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 2249_2022
ΗΜΕΡ.: 25/7/2022

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ & ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ & ΘΗΡΑΣ

ΠΡΟΣ: Δήμο Πυλαίας Χορτιάτη
Γραφείο Δημάρχου
dimarhos.panorama@pilea-hortiatis.gr

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κωδ. : 11528 ΙΛΙΣΙΑ
Πληροφ. : **Νικ. Μπόκαρης**
Τηλέφωνο : 2131512281
Email : n.bokaris@prv.ypeka.gr
diaxeirisidason@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: Αντιμετώπιση αλληλεπιδράσεων ειδών της άγριας πανίδας- Διέλευση και παρουσία αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών μέσα από τον αστικό ιστό

- ΣΧΕΤ.:** α) Το αριθ. 23847/29-06-2022 έγγραφο του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη.
β) Το αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/ 46559/1536/21-06-2022 έγγραφο μας.
γ) Η αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/50664/1554/25-05-2021 εγκύκλιος μας, για τη λήψη μέρων για τον έλεγχο του πληθυσμού των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών.
δ) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση Υφυπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με Α.Π. 147/21886/2021 «Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής επιτήρησης, πρόληψης και ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων στους αγριόχοιρους - Καθορισμός πλαισίου συνεργασίας αρμόδιων αρχών και φορέων για τη διαχείριση του πληθυσμού των αγριόχοιρων, την ενίσχυση της επιτήρησης της Αφρικανικής Πανώλους των χοίρων σε αγριόχοιρους και τη διαχείριση εστιών της νόσου σε αγριόχοιρους» (Β' 313).
ε) Τα άρθρα 256 παρ.1, 259 και 261 του Ν.Δ. 86/69 «Δασικός Κώδικς» (Α' 7).
στ) Τα άρθρα 75 και 76 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων για τις ασκούμενες αρμοδιότητες των Δήμων.

Επί της ανωτέρω (α) σχετικής απαντητικής επιστολής σας, με την οποία τίθεται θέμα με τις ασκούμενες αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση αλληλεπιδράσεων ειδών της άγριας πανίδας με τον Άνθρωπο και ιδίως τη λήψη μέτρων στις περιπτώσεις διέλευσης ή παραμονής αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών μέσα στον αστικό ιστό σε Δήμους που γειτνιάζουν με αγροτοδασικές περιοχές , θέτουμε υπόψη σας τα εξής :

Σύμφωνα με το άρθρο 75 του ν. 3463/06 (Α' 114) « Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Το πρόβλημα με την πρόκληση ζημιών από αγριόχοιρους ή υβρίδια αυτών έχει τεθεί θεσμικά στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας από εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αναφέρονται σε καταστροφές καλλιεργειών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων σε πολλές περιοχές της χώρας, λόγω του μεγάλου πληθυσμού αγριόχοιρων (*Sus scrofa*) και των υβριδίων αυτών.

Επισημαίνεται επίσης ότι γίνεται συχνή αναφορά από Δημοτικές Αρχές σε περιστατικά προσέγγισης αγριόχοιρων και υβριδίων αυτών σε κατοικημένες περιοχές (εντός των πόλεων) αλλά και διέλευσης τους από το οδικό δίκτυο, με αποτέλεσμα τον μεγάλο κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων.

Τα παραπάνω προβλήματα συνεχίζουν να υπάρχουν και να απασχολούν τις τοπικές κοινωνίες, παρά τα **διαχειριστικά μέτρα που λήφθηκαν μέχρι σήμερα, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις δασικές Υπηρεσίες και τις Κυνηγετικές Οργανώσεις για τον έλεγχο του πληθυσμού των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτού, όπως είναι η απεριόριστη κάρπωση των αγριόχοιρων σε όλη τη χώρα κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου αλλά και με τη δυνατότητα θήρευσης αγριόχοιρων ακόμα και μετά τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου, στα πλαίσια της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 147/21886/25.01.2021 147/21886/25.01.2021 με την οποία θεσμοθετήθηκε και τέθηκε σε ισχύ το «Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής επιτήρησης, πρόληψης και ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων στους αγριόχοιρους - Καθορισμός πλαισίου συνεργασίας αρμόδιων αρχών και φορέων για τη διαχείριση του πληθυσμού των αγριόχοιρων, την ενίσχυση της επιτήρησης της Αφρικανικής Πανώλους των χοίρων σε αγριόχοιρους και τη διαχείριση εστιών της νόσου σε αγριόχοιρους» (ΦΕΚ 313 Β΄).**

Σχετικά με τη διαχείριση του προβλήματος της διέλευσης ή παραμονής αγριόχοιρων ή των υβριδίων αυτών μέσα σε κατοικημένες περιοχές και πλησίον του οδικού δικτύου θέτουμε υπόψη σας τα εξής: **Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ζήτησε από τις Δασικές Υπηρεσίες να συνεργάζονται άμεσα με τις Περιφέρειες, τους Ο.Τ.Α, την Ελληνική Αστυνομία και τις λοιπές κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για την αντιμετώπιση του προβλήματος, το οποίο είναι περισσότερο σύνθετο δεδομένου ότι αφορά στην παρουσία ενός είδους της άγριας πανίδας μέσα σε πόλεις στις οποίες δεν είναι εφικτή η λήψη άμεσων διαχειριστικών μέτρων (θήρευση)**

Με βάση αυτό τον ειδικό επιχειρησιακό περιορισμό που εμποδίζει τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος, είναι απαραίτητη η συνεργασία ανάμεσα σε όλους τους προαναφερόμενους φορείς και η επιχειρησιακή συνδρομή τους στο πεδίο (υπηρεσίες των Δήμων, της Περιφέρειας, της ΕΛ.ΑΣ κλπ) στα πλαίσια των θεσμοθετημένων χωρικών αρμοδιοτήτων τους, ιδίως στις περιοχές που παρουσιάζονται αυξημένα προβλήματα και συχνή παρουσία αγριόχοιρων, ώστε σε κάθε περίπτωση να επιλέγονται εφαρμόσιμες ειδικές δράσεις (χρήση παγίδων συλλογής, απομάκρυνση κλπ) και να αξιοποιούνται τα διαθέσιμα μέσα και το προσωπικό κάθε υπηρεσίας ή φορέα, για τη λήψη των μέτρων που συναποφασίζονται σε τοπικό επίπεδο για τον περιορισμό του κινδύνου από αυτές τις αλληλεπιδράσεις και επιπροσθέτως οι ενέργειες τους να γίνονται με απόλυτη ασφάλεια για τους πολίτες και το εμπλεκόμενο προσωπικό τους, ώστε να μειώνεται η πιθανότητα πρόκλησης οποιουδήποτε ατυχήματος.

Από τις αρμοδιότητες των Δήμων όπως αυτές καθορίζονται στα άρθρα 75 και 76 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ορισμένες ρητά αναφερόμενες στα προαναφερόμενα άρθρα, συνδέονται με το θέμα της διαχείρισης των αγριόχοιρων ή των υβριδίων τους που διέρχονται ή παραμένουν μέσα στις πόλεις δεδομένου ότι αφορούν παρουσία στο χώρο αρμοδιότητας των Ο.Τ.Α. Ενδεικτικά αναφέρονται οι αρμοδιότητες του άρθρου 75 του ν. 3463/2006 όπως ισχύει, που σχετίζονται με τους τομείς (α) Ανάπτυξης, (β) Περιβάλλοντος (ζ) Πολιτικής Προστασίας, (Η) Αγροτικής Ανάπτυξης – Κτηνοτροφίας – Αλιείας.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την αριθ. **ΥΠΕΝ /ΔΔΔ/50664/1554/25-05-2021** εγκύκλιο του, που είχε αποδέκτες, εκτός από τις Δασικές Αρχές, τις Περιφέρειες του Κράτους, την Ένωση Περιφερειών Ελλάδος και την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, έθεσε όλα τα παραπάνω ζητήματα και ζήτησε οι προαναφερόμενες Υπηρεσίες και οι φορείς στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους να λάβουν τις σχετικές αποφάσεις και να μεριμνήσουν για τη λήψη συγκεκριμένων συνοδευτικών μέτρων, που θα περιορίσουν ή και θα εξαλείψουν τις αλληλεπιδράσεις των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών με τον άνθρωπο μέσα στις κατοικημένες περιοχές, τα οποία θα περιλαμβάνουν ιδίως:

- **Την ενημέρωση των δημοτών στις περιοχές που εμφανίζονται προβλήματα αλληλεπιδράσεων για την απαγόρευση χορήγησης τροφής στους αγριόχοιρους.** Επισημαίνεται ότι η τροφοληψία αποτελεί τη σημαντικότερη αιτία προσέλκυσης αγριόχοιρων ή των υβριδίων αυτών σε αστικές ή περιαστικές περιοχές. Η έκδοση Δ.Α.Δ από τα οικεία Δασαρχεία για το θέμα αυτό μπορεί να λειτουργήσει ως αυστηρή γραπτή σύσταση προς τους κατοίκους.

- **Την τοποθέτηση ειδικών κάδων απορριμμάτων (ασφαλείας)** στις περιοχές που παρατηρούνται συχνές αλληλεπιδράσεις. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να επιθεωρηθούν οι υπάρχοντες κάδοι στην περιοχή και να αντικατασταθούν οι υπάρχοντες όπου αυτό απαιτηθεί.
- **Τον περιορισμό του χρόνου έκθεσης υπολειμμάτων τροφής εκτός κάδων**, με τη συστηματική και έγκαιρη περισυλλογή τους (εντατικοποίηση περισυλλογής - ενημερώσεις δημοτών) .
- **Τη βελτίωση του φωτισμού** σε δρόμους που υπάγονται αντίστοιχα στην αρμοδιότητα του οικείου Δήμου ή της Περιφέρειας, κυρίως στις περιοχές που έχουν παρατηρηθεί διελεύσεις αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών.
- **Την τοποθέτηση σε επιλεγμένες θέσεις ειδικές προειδοποιητικών πινακίδων** (οδικής σήμανσης) για τη μείωση των ορίων ταχύτητας και την πιθανή αλληλεπίδραση οχημάτων με αγριόχοιρους και υβρίδια αυτών για τον περιορισμό του κινδύνου τροχαίων ατυχημάτων.
- **Την οικονομική και διοικητική υποστήριξη των μέτρων που λαμβάνονται, με την διάθεση μέσω μεταφοράς των αγριόχοιρων που συλλέγονται με τη χρήση παγίδων, την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού** (αναισθητικά όπλα, παγίδες σύλληψης κλπ), **καθώς και τη συνεργασία** με το επιστημονικό προσωπικό των Κυνηγετικών Ομοσπονδιών, για την οργάνωση σε τοπικό επίπεδο του κατά περίπτωση σχεδιασμού και των ειδικότερων μέτρων.

Για την υλοποίηση όλων των ανωτέρω προληπτικών κυρίως μέτρων «τοπικού χαρακτήρα» που αφορούν άμεσα αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α Α' και Β' βαθμού και συνδέονται με την ασφάλεια των πολιτών στις πόλεις, απαιτείται συνεργασία σας με τις Δασικές Υπηρεσίες, τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.), την ΕΛ.ΑΣ και τις Κυνηγετικές Οργανώσεις ώστε να καθορίζονται οι περιοχές προτεραιότητας και να εξασφαλίζονται οι απαραίτητοι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι και τα απαραίτητα μέσα, να παρέχονται οδηγίες για την αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο, να διασφαλίζεται η ασφάλεια του προσωπικού που εμπλέκεται στη λήψη των μέτρων και τέλος να υπάρχει άμεση ενημέρωση των πολιτών για τις υποχρεώσεις τους και τα μέτρα που λαμβάνονται, με κάθε πρόσφορο τρόπο και μέσο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Α.ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1. ΔΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- **Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Μακεδονίας – Θράκης**
- **Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Μακ.- Θράκης**
(Για την άμεση ενεργοποίηση των τοπικών Δασικών Υπηρεσιών)

Έδρες τους

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΡΑΤΟΥΣ

- **Γραφείο Περιφερειάρχη Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας**

3. ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μεσογείων 15 - **Αθήνα**

(Email: info@enpe.gr)

4. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Δ'ΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8,

TK 106 78, Αθήνα (Email: info@kede.gr)

* (Για την ενημέρωση των Δήμων)

B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κου Κ. Σκρέκα
- Γραφείο Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κου Γ. Αμυρά
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, κου Κ. Αραβώση
(grggper@prv.ypeka.gr)

Έδρες τους

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Γραφείο Υπουργού (E mail: minister-mailbox@hq.minagric.gr)
- Γραφείο Υφυπουργού (κ.Συμεών Κεδίκογλου, email:yfyp@hq.minagric.gr)
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΥΠ.Α.Α.Τ (κ. Χριστιάνα Καλογήρου E mail:gensecr@hq.minagric.gr)
- Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής (E mail: thalexandropoulos@minagric.gr)

Έδρες τους

3. ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (Κ.Σ.Ε) (info@ksellas.gr)

5. ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ

(Για την ενημέρωση των τοπικών Κυνηγετικών Συλλόγων)

Έδρες τους

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Αναπληρωτή Προϊστάμενο της Γενικής Δνσης Δασών και Δ.Π.
- Διεύθυνση Προστασίας Δασών
- Διεύθυνση Προγραμματισμού και Δασικής Πολιτικής

Ενταύθα